

בעד עונש מוות * נגד הפרדת כוחות בגולן * בעד
ממשלה עם הליכוד * נגד נסיגה בביקעת-הירדן ובסיני *
מדוע שינתה מיפלגת היונים פרצופה? * הפיתרון לתעלומה: כסף

מה קורה ל-ל"ע

הבאות. גוש זה, האמור להיות מורכב מן ה"ל"ע, ר"צ ותנועת-המחאה, יזום עליידי קבוצה של כ־40 אנשי-רוח. דוברם הוא רואה-החשבון דן בבלי, הידוע בקשריו ההדוקים עם משרד-החוץ מחד (הופיע כנציגו בקומנדו-הפרופטורים בוועידת-ז'נבה), ועם חבר הנהלת ה"ל"ע יקותיאל פדרמן, בעל מלונות דן. להם משמש בבלי כרואה-החשבון. כאשר שטח בבלי את רעיונו בפני ראשי ה"ל"ע, הסביר להם כי קבוצתו מוכנה להצטרף אל ה"ל"ע, כיוון שהליכוד דוחה אותם במדיניות-הסיפוחים הקיצונית שלו. ועל המערך אין להם אפשרות להשפיע. אולם, לצירוף הגוש החדש ל"ע יש חשיבות עליונה. שכן, מאז ירדו מעל הבמה הפוליטית יוצאי גרמניה, שהיוו את הייצוג החיצוני של ל"ע ונתנו לה דימוי של מיפלגה הגונה, מתונה ולא-מימסדית — נותרה ה"ל"ע במערומיה. היא נגלית כיום כפי שהיא באמת: מימסדית, רודפת שלטון וחלוקת כיבודים, ימנית וסיפוחיסטית.

אין דבר גרוע מיונה שהסכה לנץ". אמרה ראש-הממשלה גולדה מאיר, לאחר ישיבת הממשלה בה הצטרף נציג הליברלים-העצמאיים משה קול אל הניצים, השאיר במיעוט את גולדה, ספיר, ושרי מפ"ם. באותה ישיבה החליטו לא לוותר כל ויתור נוסף להנרי קסינג'ר, ובכך ייתכן שוכלל הניסיון להשגת הסדר. אולם, למשה קול לא היה איכפת. למחרת היום הצהיר, בטקס העלייה על הקרקע של משואה, המושב ה-24 של תנועת המר שבים של מיפלגתו, בביקעת-הירדן: "ישוב קיים אינני מוכן להזיז אפילו למען חוזה שלום". ולמען אלה שתמהו, הסביר: "תמיד תמכתי בהקמת התיישבות בשטח חים, בפיתחת-רפיח, בביקעה, בגולן, אני מוסיף לתמוך בכל התיישבות, בכל השטח חים, ואני רואה בכל יישוב את גבול-הביטחון שלנו".

כך נולדה

ל"ע

מעבר מן המישפטים לתירות, מ' ה פינחס רוזן למשה קול, חיסל את התרמית הכפולה של מפלגה זו, שהופיעה כל השנים כאשר קולה היה קולו של רוזן

להצהרה זו, נוספו כמה החלטות נוספות של הליברלים-העצמאיים (ל"ע), כמו ההח' לטה של תישעה נגד המישה בסיעה המור' חבת בכנסת, נגד כל נסיגה ברמה הסורית. משה קול היה בין התישעה, ואילו נוספו יצחק גולן, ניסים אליעד וחיים טייכמן. בין החמישה המתונים היו גדעון האוזנר ויהודה שערי.

לאנשים רבים התגלתה לפתע מיפלגה זו באור חדש. משך כל השנים היתה ידועה כמיפלגת יונים ומתונים, ופתאום הגה היא להקת-ניצים.

כתונת הכסים

יהודה שערי והלל זיידל בכתונות פסים, מתלחשים. שערי הצהיר לאחרונה על תמיכתו בהנהגת טונש-מוות למחבלים, זיידל הצביע במרכז בעד ממשלת ליכוד ימנית, שניהם יוצאי העובד הציוני.

שנוכח כי משה קול הפך לנץ. באמצע שנות השישים התאחדו הפרו-גרסיבים עם הציונים הכלליים, והלכו לכנסת בשם המפלגה הליברלית. הם קיבלו יחד 17 צירים, תוספת של שלושה בלבד, כאשר חירות לבדה קיבלה 17 צירים. אך מפא"י החליטה להקים ממשלה בלי הליברלים, ולראשונה בתולדותיהם נשאר הפרוגרסיבים מחוץ לשלטון. הדבר גרר אחריו פילוג, שבעיקבותיו הקימו הציונים הכלליים את גח"ל עם חירות, ואילו ה-פרוגרסיבים הקימו את ל"ע. ההצטרפות לציונים הכלליים גרמה לקרע מוחלט בינם לבין הקונפדרציה העולמית, שראתה במשה קול ויצחק גולן כוגדים, על הברית עם האויב הגדול בארצה. הקונפדרציה ניתקה את יחסיה עם ה"ל"ע, והתוצאות היו מיידיות ומכאיבות: עד כה נמצא בהנהלת הסוכנות נציג של הקונפדרציה, משה קול, ואחריו יצחק ארצי. עתה מינו נציג משלהם, קלמן סולטניק. ל"ע הוציא מן הסוכנות, חדלו לקבל את הקצבותיה למיפלגות, שהגיעו לכמה מיל-יוני לירות לשנה, וניטלה מהם עמדת-סיקוד חשובה בחלוקת כספים ותפקידים. ראשי הקונפדרציה ממשיכים אמנם לממן את מוסדות-החינוך של העובד הציוני בישראל (שישה במספר), אך הם מסרבים לקיים כל קשר עם ל"ע. עד שיודחו או יחלפו משה קול ויצחק גולן באחרים, כאשר יפרשו קול וגולן, יחזור ה"ל"ע לסוכנות — על כל המשתמע מכך — בעיקר כספים.

קליר ואחריו מיכאל לנדאו. גוף זה הצטיין בדיומי הכלכלי של ראשיו, ובנטייתם ליוניות לפיתרון של שלום. הגוף השני היה תנועת העובד הציוני, לה היו אז שישה קיבוצים בישראל, והיתה יוצאת תנועת גוער הציוני, שהוקמה בשנות העשרים במיזרח-אירופה. כתנועת-הנוער של הציונים הכלליים. בשנת 1935 חל פילוג בציונות הכללית. חלק אחד, שנקרא ציונים כלליים א', בראשות יצחק גרינבוים ומשה סנה בפולין, וסטיפן וויין, רוז הלפרין, נתחם גולדמן וישראל גולדשטיין בארצות-הברית, נטה לשיתוף-פעולה עם תנועת העבודה ומפא"י, ותמכו בקו של חיים וייצמן. החלק השני, שנקרא ציונים כלליים ב', דגל בהתנגדות לווייצמן ובעזיבת ההסתדרות, ומהם יצאו בישראל הציונים הכלליים — היום הליברלים. העובד הציוני, יחד עם הנוער הציוני בארץ ועם הציונים הכלליים א', הקימו יחד עם עלייה חדשה את המיפלגה הפרוגר' סביבית, שזכתה בבחירות ב־4% מהקולות.

התמורות

במיפלגה

אשי המיפלגה, יהודה שערי ויצחק ארצי, באו מרומניה שנשלטה עליידי העובד הציוני. מוכ"ל המיפלגה, יצחק ברי קאי, וכן חברי-הכנסת יצחק גולן, באו מחלק של התנועה שהלך תחילה עם הציונים הכלליים. גדעון האוזנר, לעומתם, בא מתנועת-נוער דתית, שהצטרף למיפלגה בשלב מאוחר, ותגוע למעמדו כיום רק תודות להופעתו כתובע במשפט אייכמן. האוזנר חיה כל העת לאומני קיצוני, וסיסי מאות-השלוש האחרונות שלו באו רק לאחר

הגולן והביקעה

קול ליד יצחק גולן. קול הצהיר לפני כמה ימים על התנגדותו לנסיגה מביקעת-הירדן ומן הגולן. חברו, יצחק גולן שותף לדיעותיו משה קול, התומך בהמשך חברותו בכנסת. אך הידיים ידי משה קול. כעת — הקול והידיים שייכים לאותו אדם עצמו. משה קול, המכונה בפי ספיר, מושיה גרויס, הוא המסמל את המיפלגה — כדמות התגרן הזעיר. ה"ל"ע נוצרו למעשה בשנת 1948. מאיחוד של שלושה גופים. האחד — מיפלגת עלייה חדשה שהיתה מורכבת מיוצאי גרמניה, וראשיה היו ד"ר ישעיהו פורדר, ארנסט להמן ופינחס רוזן, אליהם חברו אברהם

לתמורה בעמדות ה"ל"ע יש חשיבות רבה נוכח המשבר במפ"ם. ל. שם מנסים הצעירים להשליט עמדה ניצנית קיצונית על המיפלגה כולה. אם גם ה"ל"ע הפכו את עורם, הרי בכנסת ייווצר גוש ימני של הליכוד. מפ"ם ל"ע. המתנגד לנסיגה, כאשר המערך ייוותר לבדו כימעט. להוציא סיעות שמאליות-יוניות. ייתכן שתמורה זו תשפיע גם על הניסי יונת להקים עתה גוש יוני גדול לבחירות